

Handläggare
Denisa Fazlji
Telefon: 08-508 248 36

Till
Skärholmens stadsdelsnämnd

Nyanlända och asylsökande i Stockholms stad

Svar på remiss från kommunstyrelsen Dnr 156-607/2016.

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden beslutar att lämna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Susanne Leinsköld
Stadsdelsdirektör

Lena Thorson
Avdelningschef

Sammanfattning

Sedan sommaren 2015 har antalet flyktingar som söker sig till Sverige och Stockholm ökat kraftigt. I remissärendet klargörs processen för arbetet med att ta fram boendelösningar för de nyanlända vuxna och familjer som staden enligt den nya bosättningslagen (2016:38) ska ta emot. En fördelning av de statliga medel som tilldelats Stockholm samt fördelning av den höjda generalschablonen för nyanlända föreslås. Inriktning och tidsplan för en översyn som ska genomföras av stadens samlade organisation, process och resursfördelning samt uppföljning av flyktingmottagandet redovisas. I ärendet uppmanas också ett antal nämnder att initiera och intensifiera utvecklingsarbeten.

Förvaltningen stödjer de förslag som ärendet lägger fram och instämmer i att intensifierat utvecklingsarbete ger bättre förutsättningar för nyanlända att etablera sig i staden.

Förvaltningen anser att det är viktigt att den framtida återsökningen organiseras effektivt och ändamålsenligt och föreslår därför att kompetensen om statsbidrag samlas i en och samma organisation.

Bakgrund

Ärendet ”Nyanlända och asylsökande i Stockholm stad” har remitterats av kommunstyrelsen till stadsdelsnämnderna i Stockholm, facknämnderna samt Stiftelsen Hotellhem i Stockholm och Stockholms stadshus AB (Bostadsbolagen). Remisstiden sträcker sig till och med den 8 september.

Ärendet

Sedan 2015 har den höga flyktinginvandringen och migrationen till Sverige och till Stockholm ökat kraftigt. Aldrig har så många människor varit på flykt. Under 2015 tog Stockholm emot 5 300 ensamkommande barn och anvisades 2 143 ensamkommande barn från Migrationsverket. Enligt den nya förordningen (2010:40) om fördelning av anvisningar till kommuner kommer Stockholm stad att anvisas 2 810 vuxna och barn för bosättning under år 2016. Att det är så många människor som söker sig till staden ställer krav på gemensamma processer och insatser i mottagandet av asylsökande och nyanlända. Ett sammantaget mottagande i staden bedöms skapa goda förutsättningar för nya personer att etablera sig i Stockholm. Arbetet med asylsökande och nyanlända tar avstamp i Vision 2040 och ärendet tar upp 16 förslag som ska förbättra mottagandet. Förslagen omfattar boendelösningar, omfördelning av stadsbidrag och olika sociala insatser.

Boende

I ärendet klargörs arbetsprocessen med att ta fram boendelösningar för de nyanlända vuxna och familjer som staden ska ta emot enligt den nya bosättningslagen (2016:38). Platser för ensamkommande barn ska utökas på både boenden för asylsökande barn och boenden för barn som fått permanent uppehållstillstånd. Visionen är att skapa hållbara boendelösningar ur ett socialt, ekologiskt, ekonomiskt och demokratiskt perspektiv. Stiftelsen hotellhem i Stockholm (SHIS) ska tillsammans med socialnämnden bistå nyanlända med bostad. Stockholms hem ska årligen överlåta ett antal bostäder till SHIS. SHIS:s egna kostnader ska täckas genom hyresgästernas hyresintäkter.

Fördelning av statliga medel och höjd generalschablon

En fördelning av de statliga medel som tilldelats Stockholm samt fördelning av den höjda generalschablonen för nyanlända föreslås. Förslaget innebär att stadsbidrag ska fördelas utifrån antalet mottagna ensamkommande barn för 2015. Enligt förslaget ska 4,2 miljoner kronor tillfalla Skärholmens stadsdelsnämnd.

Från och med 1 januari 2016 höjdes schablonen och i ärendet föreslås att schablonen i sin helhet överförs till stadsdelsnämnderna.

Delar av generalschablonen föreslås finansiera den nya enheten/etableringskontoret.

Återsökning av stadsbidrag

Under år 2015 genomförde konsultbolaget KPMG en översyn av stadens hantering av återsökning av stadsbidrag. Översynen visar att arbetssätten mellan olika förvaltningar skiljer sig åt samt att det är viktigt att säkerställa att framtida återsökning organiseras effektivt och ändamålsenligt eftersom staden de kommande åren kommer att ha möjlighet att återsöka mycket stora belopp. Enligt förslaget bör KPMG:s översyn analyseras och eventuell plan med förändringsförslag arbetas fram inom projektet för översyn av flyktingmottagandet.

Övriga uppdrag

I ärendet lyfts olika uppdrag fram som berörda nämnder ska starta och/eller fortsätta utvecklingsarbetet med. De olika uppdragen handlar om: initialt socialt stöd, akut- och jourboenden för nyanlända, asylsökande och nyanlända barn och ungdomar på stadens gator, anhöriga till ensamkommande flyktingbarn, barn och ungdomar – ensamkommande och nyanlända med familjer, samverkan, skola och utbildning, samverkan mellan utbildningsnämnden och arbetsmarknadsnämnden, samhällsorienterade aktiviteter, samverkan med civila samhället, godemän och Överförmyndarnämnden.

I ärendet beskrivs avslutningsvis inriktning och tidsplan för den översyn som ska genomföras av stadens samlade organisation, processer och resursfördelning. Uppföljning av flyktingmottagandet lyfts också fram. Nämnderna uppmanas att initiera och intensifiera utvecklingsarbeten för att säkerställa att flyktingar som kommer till Stockholm ges möjligheter att etablera sig genom goda förutsättningar för boende, utbildning, arbetstillfällen, och annan relevant service.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för socialtjänsten och i samråd med den administrativa avdelningen.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Stockholm stad tillhör en av de kommuner som har tagit emot flest flyktingar. Prognoserna för det fortsatta mottagandet är osäkra och antalet flyktingar kommer med stor sannolikhet att öka vilken gör att en översyn av stadens samlade organisation är nödvändig. I ärendet lyfts fram att det är ett flertal olika aktörer som är

betydelsefulla och behöver samverka för att mottagandet av flyktingar och nyanlända kan ske på ett bra sätt.

Förvaltningen stödjer de förslag som ärendet lägger fram och instämmer i att intensifierat utvecklingsarbete ger bättre förutsättningar för nyanlända att etablera sig i staden.

Boende

Förvaltningen instämmer i att ett första led i mottagandet är att tillhandahålla boende. Det är dock viktigt att hyrorna i boendena inte blir högre än etableringsersättningen eftersom detta kan innebära ökade kostnader för försörjningsstöd och personal. Det är minst lika viktigt att möjliggöra för de boende att bli självförsörjande och inte beroende av försörjningsstöd.

Fördelning av statliga medel och höjd generalschablon

Att generalschablonen går ut till berörda stadsdelsnämnder genererar ett tillskott i budgeten vilket behövs då kostnaderna ökar. I dagsläget är de framtida ekonomiska konsekvenserna svåra att förutse.

Återsökning av statsbidrag

Enligt KPMG:s översyn av stadens hantering av statsbidrag skiljer sig arbetssätten åt mellan olika förvaltningar. Förvaltningen instämmer i att det är viktigt att den framtida återsökningen organiseras effektivt och ändamålsenligt. Förvaltningen vill också lyfta vikten av att ha en samlad kompetens om statsbidrag i en och samma organisation. Regler runt återsökning av statsbidrag är inte enkla och tolkas olika. På motsvarande sätt ändras praxisen. Förvaltningen behöver därför stöd och praktiskt hjälp för att kunna återsöka alla medel som är möjliga att återsöka. I dagens läge finns kompetensen i Arbetsmarknadsförvaltningen, Socialförvaltningen och de olika stadsdelarna. Förvaltningen bedömer att en samordnad organisation skulle underlätta återsökningsprocessen för stadsdelsförvaltningarna och kontakten med Migrationsverket. Tillvägagångssättet skulle även säkra att staden återsöker alla medel vi är berättigade till.

Övriga uppdrag

Det stora antalet nyanlända ensamkommande barn har varit en utmaning för förvaltningen och i synnerhet för socialtjänsten. För att effektivisera handläggningen och mottagandet av ensamkommande barn har förvaltningen skapat en grupp som handlägger dessa ärenden. Över 2000 ensamkommande flyktingbarn anlände till Stockholm stad under 2015. Alla har fått eller kommer att få en god man. Intresse för att vara god man åt ensamkommande barn är stort och förvaltningen har observerat att

Överförmyndarnämnden har periodvis haft svårt att rekrytera gode män. Förvaltningen befärar att dessa inte kommer att åta sig ytterligare uppdrag när arvudet för gode män till barn med permanent uppehållstillstånd halveras från dagens 2 000 kronor per månad till 1 000 kronor per månad.

Barnperspektivet ska beaktas i alla insatser, vilket innebär att barns och ungas bästa ska beaktas i allt arbete. Att socialnämnden, arbetsmarknadsnämnden och stadsdelsnämnden ska, i samarbetet med kommunstyrelsen, definiera och utforma ett likartat socialt stöd för nyanlända med särskilt fokus på barnperspektivet ser förvaltningen positivt på.

Bilagor

1. Remissen ”Nyanlända och asylsökande i Stockholms stad”